

koste, og saa igjen være berettiget til at trække paa Statskassen, saa tror jeg, at den høitærede Finansminister godt kan belave sig paa, at det vil løbe op til Adskilligt. Jeg er som sagt ikke sikker paa, at jeg har forstaaet det rigtig, men jeg haaber, at den ærede Ordfører vil udtale sig i den Henseende. Jeg er altsaa meget glad ved de Udtalelser, der kom fra den høitærede Finansminister, og jeg vilde kun ønske, dersom vi en Gang faae Forskoler oprettede, at de da maatte blive ordnede paa den Maade, som den høitærede Finansminister antydede. Det vilde være Noget, som vilde finde Gjenklang, og Noget, som vilde være meget nyttigt for Forældrene, naar de i nogle Aar virkelig kom til at synde med deres Børns Undervisning. Det, der hæmmer Børnernes Undervisning ved Forældrene, er aabenbart den Skoletvang, som Børnene ere underfaste, thi saalænge Skoletvangen hefter paa de smaa Børn, er det umuligt, at Forældrene kunne give dem Undervisning.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Med Hensyn til det ærede Medlems Udtalelser angaaende Skoletvangen vil jeg dog tillade mig at minde om, at Skoletvangen jo ikke er saaledes at forstaa, at Forældrene ikke have Frihed til at undervise deres Børn i Hjemmet, naar de kun lade dem møde ved en Examen i Kommunefskolen, forsaavidt som Skolekommissionen finder, at der er Anledning dertil og altsaa tilsiger dem til at møde; ellers behøve de ikke at møde. Hvad dernæst angaar den Sum paa 4 à 5 Mill. Kroner, som det ærede Medlem nævnte, og til hvis Nødvendighed han mente, at man maatte have en vis Tillid, da ingen Anden havde vovet at nævne nogen Sum, saa vil jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at denne Sum er fremkommen ved en Misforstaaelse af den Opgave, som var stillet Provfsterne. Opgaven for disse var nemlig den for deres Propriis Vedkommende at give et Overslag over, hvormegret Forskolens Gjennemførelse kunde koste med visse forud givne Momenter, der stemmede med, hvad Udvalget, i det Mindste paa den Tid, antog maatte lægges til Grund for en Betragtning af Sagen, men som paa ingen Maade stemmede med, hvad jeg havde tænkt mig i bedste Overensstemmelse med, hvad min ærede Kollega, Finansministeren, har tænkt sig. En af de Provfster, til hvem man henvendte sig, forstod Opgaven saaledes, at han skulde give en Oversigt over, hvormegret det vilde koste over det hele Land, og

stjødnt han selvfølgelig maatte savne de fornødne Momenter dertil, ansaa han det dog for sin Pligt at nævne en Sum, og saaledes fik vi disse 4 à 5 Millioner Kr. Jeg tror, at, naar man overveier Omstændighederne nærmere, vil der ikke være nogen Grund til at lægge den Vægt paa denne Sum, som det ærede Medlem lagde paa den. Endelig kom det ærede Medlem til at omtale Skoletilsynet og forment, at, naar Forskolen skulde være Tilsynet undergivet, saa vilde det hurtigt hælde, at de, der udøvede Tilsynet, vilde glemme, at det var Børn i en ung Alder, som de havde med at gjøre, og stille Fordringer paa en anden Maade, end der med Billighed kunde stilles til Børn i den Alder. Jeg maa tilstaa, at jeg tror ikke, der er den ringeste Fare herfor. Skolekommissionerne, som føre Tilsynet med Skolerne, vide meget godt, hvilke Fordringer man kan stille til Børn i enhver Alder, og at det skulde gaa saa hurtigt i Glemmebogen, at man skulde stille ganske andre Fordringer til Forskolerne, end man med Billighed kan stille, tror jeg ikke der er den aller ringeste Grund til at frygte for.

Hvad de foreliggende Vndringsforslag angaar, skal jeg selvfølgelig forbigaa dem, som min ærede Kollega har omtalt, og kun dvæle ved de to Vndringsforslag, som ere stillede under Nr. 17. Jeg skal strax bemærke, at jeg ikke finder Noget at erindre imod disse Forslag. Hvad først angaar Bestemmelsen i § a. om, at Skolefondenes Virksomhed og Regnskabsaar skal forandres i Overensstemmelse med Finansaaaret, da finder jeg denne Bestemmelse fuldkommen rigtig og hensigtsmæssig. Dersom man vil efterse Loven af 1866, hvorved det forandrede Skoleaar indførtes, saa vil man undre sig over, at der ogsaa i den er en Ballen imellem Finansaaaret og det nye Skoleaar, som i og for sig er uforklarlig. Jeg kan ikke se, at der kan være Noget til Hinder for at følge det Forslag, at bringe Skoleaaret i Overensstemmelse med Finansaaaret, og jeg skal derfor anbefale at gjøre det. Det, der i Vndringsforslaget er anført om Virksomhedsplanen, stemmer ganske med Lanken i Lovforslaget. Egeledes tror jeg heller ikke, at der er Noget at indvende mod, at en Anvisning af Statskassens Bidrag sker i Henshold til den foreløbig udfastede Plan for Skolefondenes Virksomhed. Den sidste Paragraf, nemlig § b. under Nr. 17, skal jeg med Fornøjelse modtage, og saavidt det falder i min Lod, gjøre mit Bedste for at gennemføre. Alt